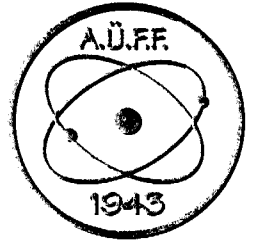

PROGRAM ve ÖZETLER

PROGRAM and ABSTRACTS

XV. ULUSAL BİYOLOJİ KONGRESİ

“ULUSLARARASI KATILIMLI”

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ, FEN FAKÜLTESİ
BİYOLOJİ BÖLÜMÜ**

5-9 Eylül 2000 ANKARA – TÜRKİYE

XVth NATIONAL CONGRESS ON BIOLOGY

“WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION”

**ANKARA UNIVERSITY, FACULTY OF SCIENCE
DEPARTMENT OF BIOLOGY**

SEPTEMBER 5-9, 2000 ANKARA- TURKEY

edilen biyokimyasal veriler doğrultusunda rektumun fizyolojik ve davranış biyolojileri açısından bu böceklerdeki rolü açıklanmaya çalışılmıştır.

11:30 İPEK BÖCEĞİ (*Bombyx mori*)'NDE BEYNİN OVARYUM GELİŞİMİ ÜZERİNE OLAN ETKİSİNİN TRANSPLANTASYON VE KOTERİZASYON YÖNTEMLERİ İLE ARAŞTIRILMASI, Osman PARLAK, N. Ebru KURTULUŞ, Ege Üniv Fen Fak Biyoloji Böl Zooloji ABD 35100 İZMİR

İpekböceği (*Bombyx mori*), böceklerde gelişimin hormonal kontrolünü ortaya koymak için oldukça fazla çalışılan bir materyaldir. Bu çalışmada transplantasyon ve koterizasyon yöntemleri kullanılarak: *Bombyx mori*'de beynin ovaryum gelişimi üzerine olan etkisi araştırılmıştır. Ayrıca Lowry metoduyla ovaryumlardaki total protein miktarları tespit edilmiştir. Denemelerin sonucunda beynin ovaryum gelişimi üzerine etkisi olduğu gözlenmiştir. Bu etkide PTTH ve Bombyxin anahtar hormonlar olarak görülmektedir. Koterizasyon ve transplantasyon uygulanan hayvanlar ovaryum foliküllerinin gelişimi ve ovaryumlardaki total protein miktarları bakımından kontrol hayvanlarıyla karşılaştırılmıştır.

12:00 ANTAKYA-GAZİANTEP BÖLGESİ (Amanos Dağları) HERPETOFAUNASI, Rıdvan KETE, İrfan YILMAZ, S. Hakan DURMUŞ, Adem ÖZDEMİR, Dokuz Eylül Üniv Buca Eğt Fak Biyoloji Eğt Böl ABD Buca İZMİR

Ülkemizin zoocoğrafik konumu ve farklı iklim özellikleri, sahip olduğumuz faunanın zenginliği ve çeşitliliğinin en önemli sebebidir. Zoocoğrafik bakımdan yakın komşumuz olan Kafkasya, Arabistan ve Balkanlar yoluyla farklı zoocoğrafik bölgelere ait türler yurdumuza girmiş ve belli bölgelerdeki izolasyona bağlı olarak çeşitli alttürler meydana getirmiştir. Bu açıdan enteresan bir bölge olan Amanos dağları; Akdeniz Bölgesi ile Suriye ve Arabistan arasında izolasyonu sağlar. Türkiye herpetofaunasına ait çeşitli araştırmalarda bu bölgenin zoocoğrafik bakımdan önemi vurgulanmıştır. Yeni alttürlerin bulunabilme ihtimalini göz önüne alarak Antakya-Gaziantep bölgesi dahilinde bulunan Amanos dağlarının amfibi ve sürüngen faunasını ortaya çıkarmak üzere 1998-1999 yıllarında bölgeye ekskürsiyonlar düzenleyerek oldukça bol miktarda materyal toplanmıştır. Araştırmamız çerçevesinde toplanan 5 amfibi, 3 kaplumbağa, 16 kertenkele ve 9 yılan türü morfolojik olarak incelenmiştir. Mevcut türlere ait bilinen özellikler ile materyalimize ait renk-desen durumu ve morfometrik ölçümler karşılaştırılarak farklılıklar belirtilmiştir. Ayrıca tespit edilen türlerin biyolojik ve ekolojik özelliklerine ait dikkati çeken hususlarda kayıt edilmiştir. Elde edilen bulgularımız mevcut materyal ışığında değerlendirildiğinde bazı türlerin subspeciesif durumlarının yeniden ele alınması gerektiği anlaşılmaktadır.

12:30-13:30 ÖĞLE YEMEĞİ

13:30 BEYŞEHİR GÖLÜ'NDEKİ ADALARIN HERPETOFAUNASI, Mehmet ÖZ, Serdar DÜŞEN, M. Rıdvan TUNÇ, Akdeniz Üniv Fen-Edb Fak Biyoloji Böl ANTALYA

Bu çalışmada, şimdiye kadar hiç araştırılmamış olan Beyşehir Gölü'ndeki adalarda yaşayan Amfibi ve Sürüngen türlerinin tespiti amaçlanmıştır. Bu nedenle 28 Mayıs 1999 tarihinden sonra Beyşehir Gölü'ndeki yaklaşık 25 adanın 17'sine gidilerek materyal toplanmış ve gözlemler yapılmıştır. Yapılan ilk tespitlere göre örneklerimiz 10 familyaya ait 14 türden oluşmaktadır. Bu türlerden 3'ü kurbağa, 2'si kaplumbağa, 5'i kertenkele ve 4'ü yılanlara aittir. Tespit edebildiğimiz türlerin tamamı araştırma bölgemiz için yeni kayıttır.

14:00 ADANA EVCİL KEÇİLERİNDE (*Capra hircus*) Polyplastron (CILIOPHORA: ENTODINIOMORPHIDA: OPHRYOSCOLECIDAE) CİNSİNİN BULUNUŞU VE TAKSONOMİSİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA, Bayram GÖÇMEN, Mustafa İNANÇ, Samiye RASTGELDI, Murat TOSUNOĞLU, Ege Üniv Fen Fak Biyoloji Böl Zooloji ABD 35100 Bornova İZMİR

Adana civarında yaşayan evcil keçilerin işkembe içeriği *Polyplastron* cinsine dahil siliyatlar açısından araştırılmıştır. Evcil Adana keçilerinde bu cinsin tek tür, *Polyplastron multivesiculatum* ile temsil edildiği saptanmıştır.

14:30 TÜRKİYE'DEKİ *Microtus epiroticus* (ONDRIAS, 1966) (MAMMALIA: RODENTIA)'UN ÜREME BİYOLOJİSİ VE DOĞUM SONRASI GELİŞİMİ ÜZERİNE GÖZLEMLER, Tolga KANKILIC, Nuri YİĞİT,

Ercüment ÇOLAK, Ankara Üniv Fen Fak Biyoloji Böl 06100 ANKARA

Bu çalışmada, *Microtus epiroticus*'un üreme biyolojisi ve doğum sonrası gelişimi arazi ve laboratuvar çalışmalarıyla incelendi. Arazi çalışmalarında Ocak-Eylül ayları arasında doğum yapan veya üreme belirtisine sahip örnekler yakalandı. Laboratuvarında ise *M. epiroticus*'un Aralık ayından Ekim ayına kadar doğum yaptığı belirlendi. Hamilelik süresinin 20-21 gün arasında değiştiği, yavru sayısı 2 ile 8 arasında olduğu, ortalama yavru sayısının 4,56 olduğu saptandı. Yavruların ortalama 2,29 gr. ağırlığında doğduğu ve kürk gelişiminin 7-9 günde tamamlandığı belirlendi. Gözler 9-12 günde, kulaklar 10-13 günde açıldı. Yavrular 12-15 günde serbest beslenmeye başladı ve 13-17 günde sütten kesildi. Doğum sonrası gelişimde büyüme oranının en yüksek değeri 18. gün ile 24. gün arasında gerçekleşti. Üreme erginliğine dişiler en erken 35 günde, erkekler 42 günde ulaştı. Yavrular ergin örneklerin ağırlık ve diş karakter ölçülerine 37-60 günde ulaştılar.

15:00 KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ EVCİL KOYUNLARININ (*Ovis ammon aries*) OPHRYOSCOLECID (ENTODINIOMORPHIDA) İŞKEMBE SİLİYAT FAUNASI, Bayram GÖÇMEN¹, Burk A. DEHORITY², Samiye RASTGELDI¹, Gül H. TALU¹, ¹Ege University, Faculty Of Science Department of Biology Zoology Section Protozoology-Parasitology Research Laboratory, 35100 Bornova-İZMİR, ²Department of Animal Science Ohio Agricultural Research and Development Center The Ohio State Univ Wooster Ohio 44691 U.S.A.

Kıbrıs evcil koyun (*Ovis ammon aries*)'lerinin işkembesinde yaşayan Ophryoscolecidae familyasına dahil siliyat protozoon içeriği araştırılmıştır. Araştırma sonucunda 5 cins [*Metadinium*, *Enoploplastron*, *Polyplastron*, *Epidinium* ve *Ophryoscolex*] altında 6 tür [*Metadinium affine*, *Enoploplastron tricoloratum*, *Polyplastron multivesiculatum*, *Epidinium ecaudatum*, *Epidinium graini* ve *Ophryoscolex purkynjei*] ve 14 forma [*E. e. f. ecaudatum*, *E. e. f. caudatum*, *E. e. f. bicaudatum*, *E. e. f. tricaudatum*, *E. e. f. quadricaudatum*, *E. g. f. graini*, *E. g. f. caudatricoronatum*, *E. g. f. caudaquadricoronatum*, *O. p. f. purkynjei*, *O. p. f. bifidobincinctus*, *O. p. f. bifidoquadricinctus*, *O. p. f. bicoronatus*, *O. p. f. tricornatus* ve *O. p. f. quadricoronatus*] tayin edilmiştir. Ayrıca bu çalışma *Epidinium graini* ve *Ophryoscolex purkynjei* f.